

Maskinanalyse kan reducere omkostninger

Af Maria Hjorth

Som planteavl er du interesseret i at reducere dine omkostninger for at øge indtjeningen, men hvordan gør du lige det?

Det er der mange svar på. Et godt tiltag kan være at få lavet en maskinanalyse, der gør dig klogere på kapacitetsudnyttelse, arbejdstid, maskinøkonomi og muligheder for tilpasning af maskinparken. Det er nemlig alt sammen parametre, der kan være med til at reducere dine maskin- og arbejdsomkostninger - og i sidste ende have en positiv indvirkning på din bundlinje.

Analysér 4 planteavlsbrug

Vi tager udgangspunkt i fire forskellige planteavlsbrug, der har fået udarbejdet maskinanalyser. Bedrifterne har alle forskellig praksis for jordbearbejdning, såning og dyrkningsmetoder. Størrelsen på det dyrkede areal varierer også fra 100 til 300 hektar.

»Der er et ret ensartet niveau i maskin- og arbejdsomkostninger på trods af forskelle i dyrkningssystemer. Analyserne viser, at alle fire bedrifter lykkes med at holde maskin- og arbejdsomkostninger lave, uanset dyrkningssystemet. Omkostninger til maskiner og arbejde er ellers en post, der generelt er stor spredning i«, fortæller Michael Højholdt, der er landskonsulent i Seges Erhvervsøkonomi og refererer til tabellen fra Business Check salgsafgrøder 2019.

Lavere omkostninger på de store bedrifter

Hvis vi går mere ned i detaljen, viser maskinanalyserne, at omkostningerne er lavest hos de to største bedrifter. De benytter sig af direkte såning eller reduceret jordbearbejdning uden husdyrgødning.

De to mindre bedrifter har færre hektar at fordele deres

værditab og forrentning af maskinparken på. De to mindre bedrifter opererer også med enten udbringning af gylle eller intensiv jordbearbejdning, hvilket alt andet lige er med til at øge maskin- og arbejdsomkostningerne. Alligevel holder de maskin- og arbejdsomkostningerne nede.

»De gennemsnitlige maskin- og arbejdsomkostningerne på de fire bedrifter er opgjort til at være mellem 2.500 og 3.800 kr. pr. ha. Det vidner om en god konkurrenceevne på bedrifterne«, siger Michael Højholdt.

En klar strategi er vigtig

Det står klart, at de fire bedrifter hjælpes rigtig godt på vej af de maskinstrategiske valg og fravalg, som de har taget. De har alle fire strategier, der er med til at holde maskin- og arbejdsomkostningerne nede - og samtidig udvikle dyrkningsteknik og metoder i den ønskede retning,

3 anbefalinger

- 1 Få en maskinkonsulent til at udarbejde en maskinanalyse for dig.
- 2 Brug maskinanalysen til at fastlægge din omkostningsstruktur og dine tilpasningsmuligheder.
- 3 Hold fast ved dine valg og din strategi - lave omkostninger kræver også maskinstrategiske valg og fravalg.

og det er uanset størrelse og dyrkningsmetode på bedriften.

Maskinanalysen kan hjælpe dig med at klarlægge den eksisterende omkostningsstruktur og lægge en strategi for tilpasningsmuligheder. Det er en maskinkonsulent, som kan hjælpe, hvis du tænker, at sådan en analyse kunne gavne din bedrift.

Fakta

Hvad er en maskinanalyse?

- Maskinanalysen er et værktøj, der kan hjælpe dig med at opnå større klarhed over din kapacitetsudnyttelse, arbejdstid, maskinøkonomi og muligheder for tilpasning i din maskinpark.
- Det har alt sammen det formål at sikre dig de laveste omkostninger uanset dyrkningssystem.

I tabellen her ses spredningen i maskin- og arbejdsomkostninger illustreret for salgsafgrøder, lerjord. Se den sorte markerede firkant. Kilde Business Check 2019, Salgsafgrøder.

Tabel 3. Fraktillanalyse 2019 – salgsafgrøder, lerjord

335 BEDRIFTER I GRUPPEN	STÆRK KONKURRENCEEVNE							STORT FORBEDRINGSPOTENTIALE			
Fraktil	5%	10%	25%	33%	40%	50%	60%	67%	75%	90%	95%
Udbytte pr. ha vårbyg, hkg	85	82	77	75	73	70	68	65	62	55	50
Udbytte pr. ha vinterhvede, hkg	105	102	96	94	92	90	87	85	84	76	72
Udbytte pr. ha vinterbyg, hkg	94	90	82	80	79	77	75	72	70	61	57
Udbytte pr. ha rug, hkg	92	90	84	80	79	73	69	68	64	58	51
Udbytte pr. ha vinterraps, hkg	55	54	50	49	49	48	46	45	43	38	36
Fremstillingspris kr./hkg korn	82	90	103	109	114	121	128	133	139	159	177
Bruttoudbytte i alt	12.742	12.236	11.320	11.029	10.763	10.519	10.148	9.869	9.566	8.667	8.181
Stykomkostninger i alt	1.894	2.077	2.402	2.511	2.625	2.736	2.880	3.038	3.265	3.766	4.107
Dækningsbidrag	10.021	9.318	8.445	8.133	7.952	7.639	7.232	7.018	6.782	5.829	5.379
Maskinomk. inkl. arbejde pr. ha	3.136	3.535	4.040	4.290	4.429	4.647	4.926	5.148	5.436	6.214	7.188
Øvrige omkostninger ha	629	727	960	1.085	1.168	1.318	1.449	1.553	1.796	2.188	2.498
Rest til jordleje før EU-støtte pr. ha	4.037	3.428	2.431	2.164	1.832	1.372	978	675	232	-1.351	-2.329
Jordleje fratrukket EU-støtte pr. ha	-216	159	856	1.094	1.296	1.570	1.941	2.172	2.509	3.120	3.701
Resultat, driftsgren pr. ha	2.416	1.989	921	434	145	-281	-628	-1.044	-1.472	-2.870	-3.901